

PRVNÍ PANDURY

předány

Text a foto: Martin KOLLER

„Konečně,“ řekl náčelník Generálního štábu generálporučík Vlastimil Pícek ve svém vystoupení při slavnostním převzetí prvních kolových obrněných transportérů Pandur II 8 × 8 dne 30. září ve Vojenském opravárenském podniku 025 Nový Jičín.

Nové obrněné transportéry jsou jedním z prostředků realizace zásadních změn v naší armádě směřující ke stále širšímu zapojení do zahraničních misí NATO a EU. Oproti zavedeným typům zvyšují standardní úroveň mobility a snižují provozní náklady. Jejich taktické i technické parametry jsou srovnatelné s typy zavedenými do výzbroje jiných států NATO. Výzbroj tvořená teleskopickou zbraňovou základnou společností Rafael patří ke světové špičce.

NÁVRAT K TRADICI

Výroba kolových obrněných transportérů znamená návrat k produkci obrněné techniky, která u nás probíhala před druhou světovou válkou i po ní. Stačí připomenout tanky Lt 35 a Lt 38 nebo kolový obrněný transportér OT-64 SKOT. V poválečném období se však naše výroba obrněné techniky opírala především o komponenty, kooperace, úpravy nebo více či méně licenční výrobu zahraničních vzorů. Výjimkami byly samohybný protiletadlový dvojkanon vz. 53/59, známý jako Ještěrka, a samohybná kanonová houfnice vz. 77 Dana. V posledních dvaceti letech vyvíjela a vyráběla lehká kolová obrněná vozidla firma SVOS a tříkusovou sérii obrněných Tater 815 dodal armádě pražský LOM.

PŘÍNOSNÁ NADNÁRODNÍ KOOPERACE

Celý program výroby pandurů má několik zásadních kladů, které nelze pominout především v současném období všeobecné ekonomické krize. Hodnota offsetového programu má činit 150 % celkové ceny zakázky, tedy kolem

20 miliard korun pro české a moravské podniky. Z toho má být 40 % přímých offsetů. „Očekáváme zakázky ve výši dvě až dvě a půl miliardy korun, a to jak pro armádu, tak i jiné programy v rámci spolupráce s General Dynamics,“ řekl výrobně-technický ředitel VOP 025 Adolf Veřmiřovský.

Pandury znamenají zajištění pracovních míst rovněž pro další české firmy, které se na výrobě podílejí. Konkrétně jsou to Meopta Přerov, DICOM Uherské Hradiště, RayService Staré Město, ZVI Praha a Colorlak Uherské Hradiště. Důležité je, že se tyto společnosti neúčastní pouze jako dodavatelé součástek pro obrněné transportéry. „Máme s českými a moravskými podniky výborné zkušenosti také v oblasti výzkumu a vývoje pro transportér Pandur II 8 × 8. Pokud si udrží současnou kvalitu a personální zázemí, tak zde existuje potenciál pro další rozšiřování dosavadní spolupráce,“ řekl k tomu John Ulrich, viceprezident nadnárodního konsorcia General Dynamics a prezident její evropské filiálky General Dynamics European Land Systems sídlící ve Vídni.

Slavnostního předání prvních sériových OT Pandur II 8 × 8 a jejich výroby

do České republiky se zúčastnili zástupci řady českých výrobních a obchodních společností a zástupci našeho resortu a Ministerstva průmyslu a obchodu. Součástí programu bylo symbolické předání klíče k výrobě obrněných transportérů náčelníkovi Generálního štábu, který jej předal dále reprezentantovi prvních uživatelů, veliteli 4. brigády rychlého nasazení plk. gšt. Ladislavu Jungovi. Evidentně spokojený náměstek ministra obrany pro vyzbrojování Jaroslav Kopřiva převzal symbolické desky s výrobní dokumentací.

REALIZÁTOŘI

Poslední zářijový den se v Novém Jičíně nejednalo pouze o oficiální událost. Všichni přítomní si mohli prohlédnout výrobní linku pro obrněné transportéry s několika vozidly v různých fázích zpracování. Pro technologicky znalé odborníky byla nečekaně malá. Zabírá prostor necelé jedné výrobní haly. Dominovala otočná stolice pro temperování a sváření pancéřové korby pandurů. Slavnost se tak stala rovněž zajímavou technologickou exkurzí. A právě transfer technologií je přínosným, i když obecně neviditelným

kladem celého programu. Návštěvníci se mohli dále seznámit s některými z dalších nových výrobků VOP 025, např. s dálkově ovládanou zbraňovou základnou pro malé typy vojenských vozidel.

Na dvou pandurech probíhaly ukázky výrobních postupů. Techničtí specialisté a další zaměstnanci opravárenského závodu pravděpodobně nebyli příliš nadšeni slávou a davy návštěvníků, přestože oni sami jsou velmi důležitými partnery. Bez jejich odborných znalostí a praxe by nebylo možné zakázku realizovat. Neopomněl to zdůraznit jejich ředitel. ■

A fakta

General Dynamics

Nadnárodní, původně americké konsorcium se opírá o tradici několika slavných značek, např. Electric Boat Company (založena 1899), Chrysler, Cessna, Canadair, Gulfstream atd. Ředitelství je dislokováno ve virginském městě Falls Church. Zaměstnává téměř 93 000 osob. Tržby dosáhly v minulém roce objemu 29,5 miliardy USD. Divize Land Systems se zabývá vývojem a výrobou výzbroje pozemních sil. Evropská filiálka má provozy v Německu, Rakousku, Španělsku a Švýcarsku s celkem 3 250 vývojovými a technickými pracovníky. Z produkce lze jmenovat např. různé verze kolových obrněných vozidel Pandur, Piranha, BMR, bojová vozidla pěchoty Ulan, tanky M 1 Abrams, víceúčelové bojové letouny F-16 Fighting Falcon, ponorky tříd Virginia a Ohio či nové lodě LCS 2.

Pancéřová korba panduru na otočné svářecí a temperovací stolici

Jeden z prvních českých sériových pandurů

DŮVĚŘA především

Text: Martin KOLLER
Foto: autor a Jan KOUBA

V problematice mezinárodní bezpečnosti má důvěra nezastupitelnou roli, mnohdy doslova zásadní. To potvrdily rovněž akce, které proběhly ve dnech pátého až devátého října na našem území.

Vídeňský dokument o opatřeních pro posílení mezinárodní důvěry a bezpečnosti byl přijatý v roce 1999 v Istanbulu a je aktualizací původních verzí z let 1990 a 1994. Podepsali jej zástupci 56 účastnických států OBSE (Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě). Je vedle Smlouvy o konvenčních ozbrojených silách v Evropě z roku 1990, známou pod zkratkou KOS, dalším, pro Českou republiku závazným dokumentem v oblasti kontroly odzbrojení.

Signatářské státy se snaží o posilování vzájemné důvěry a spolupráce cestou široké výměny informací. K jejich získání slouží, mimo jiné, i provádění inspekcí podle potřeby zúčastněných zemí. Jednou za pět let je každý z účastnických států povinen na svém teritoriu

zorganizovat návštěvu pozorovatelů – reprezentantů OBSE. Konkrétně návštěvu letecké základny, vojenského zařízení pozemních sil nebo pozorování vojenského cvičení. Dále do jednoho roku

Sesednutí družstva z panduru
po napadení kolony

po zavedení nového druhu některého z hlavních zbraňových systémů do výzbroje provede ukázkou pro reprezentanty signatářů.

UKÁZKA TECHNIKY

Pozvání přivedlo do Prahy reprezentanty z 29 států OBSE, CPC OBSE (Střediska pro předcházení konfliktů) a RACVIAC (Centra pro bezpečnostní spolupráci v jihovýchodní Evropě). V úvodu programu proběhlo za účasti ředitele sekce obranné politiky a strategie Ministerstva obrany ČR Ivana Dvořáka a prvního zástupce náčelníka Generálního štábu generálmajora Josefa Prokše seznámení pozorovatelů OBSE s bezpečnostní a obrannou politikou, vojenskou strategií, strukturou a úkoly AČR. Následně byla provedena volba vedoucího, a zároveň mluvčího skupiny, který po dobu akce prezentoval názory přítomných. Stal se jím plukovník José Evaristo z Portugalska, jenž stejně jako většina zahraničních pozorovatelů má dlouholetou praxi na poli implementace odzbrojovacích smluv.

Ve výcvikovém prostoru Hradiště proběhla 6. října ukázkou nové vojenské

techniky z výzbroje 4. brigády rychlého nasazení. Jednalo se především o kolový obrněný transportér Pandur II 8 × 8 CZ. Nemenší zájem vzbudil také terénní automobil Caiman se zvýšenou odolností. Jako poslední novinka se představilo velitelské obrněné vozidlo BVP-1 VOV. Účastníci si mohli prohlédnout rovněž pěchotní výzbroj a další vybavení příslušníků brigády.

Většina ze 48 členů skupiny neodolala a otestovala si osobně interiér panduru. „It is not for me“ (to není pro mne), konstatoval se smíchem reprezentant italské armády vysokého vzrůstu, když v hlubokém předklonu sestupoval po záďové rampě. Avšak jinak se vozidlo členům skupiny zalíbilo a s chutí si ho fotografovali. Osádce panduru nezbylo, než jejich nadšení zchladit upozorněním na možnost aktivace vnitřního požárního senzoru blesky fotoaparátů a následné pěnové sprchy.

Mnozí zatoužili zhlédnout interiér panduru.

Zástupce velitele společných sil-velitel pozemních sil brigádní generál Miroslav Žížka seznamuje členy kontrolní skupiny s plánem cvičení.

Největší zájem vzbuzovaly teleskopická zbraňová základna dodávaná společností Rafael a senzorové vybavení. Objevily se rovněž dotazy profesního charakteru. Jeden z členů komise chtěl vědět, jak bude vozidlo pokračovat po zničení kola a nápravy výbuchem miny. Dostalo se mu odpovědi, že konstrukce podvozku zaručuje pohyblivost i v případě zničení dvou kol a jejich závěsů. Odborný výklad v angličtině

poskytovali příslušníci brigády. Lehce šokující výjimkou se pro některé účastníky stal reprezentant Švýcarska nadporučík Richard Janda, mluvící dokonalou češtinou.

CVIČENÍ V TERÉNU

Po ukázce techniky mohli pozorovatelé sledovat část cvičení jednotek 4. brn, řízené jejím velitelem plk. gšt. Ladislavem Jungem. Novou výzbroj její

Kulometník caimanu

